

Sayı Editöründen...

Reuter ve Mülkiye

Ruşen Keleş*

İkinci Dünya Savaşı'nın öncesindeki on yılda, Adolph Hitler'in Almanya'da kurduğu diktatörlük düzeni, çok sayıda yurtsever bilim insanının yerinden yurdundan edilmesine yol açtı. Bunlardan bir bölümü, Yahudi oldukları için ırkçı suçlamalarla karşı karşıya bırakıldılar. Kimileri ise, hukukun üstünlüğüne, bilime, temel hak ve özgürlüklere olan bağlılıkları nedeniyle, ülkeyi terk etmek zorunda kaldılar. Rejimin beklentilerini karşılayacak esnekliği gösteremediler.

Hukuk, ekonomi, kamu maliyesi, işletmecilik, toplumbilim, tıp, yerel yönetimler, kültür ve sanat gibi çok geniş bir yelpazeye yayılan alanların temsilcileri olan bu insanlardan bir bölümüne Atatürk Türkiye'si kucak açtı. Hirsch, Neumark, Schwarz, Kessler bunlar arasında tanımak, dinlemek fırsatı bulabildiklerimdir. Ne yazık ki, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, Kürsümüzün Anabilim Dalımızın) ve Enstitümüzün (Araştırma ve Uygulama Merkezimizin) kurucusu olan Ernst Reuter'i tanımak olanağım olmadı.

Türkiye'ye gelmeden önceki yıllarda Magdeburg'ta, 1946'da Almanya'ya döndükten sonra da Berlin'de Belediye Başkanı olarak görev yapmış olan Reuter, Ankara'da, eski adıyla, İktisat Vekaleti'nde "tarife uzmanlığı" görevini sürdürürken, Okul Müdürümüz Emin Erişirgil'in uzağı gören bir kararıyla Mülkiye'de öğretim üyeliği görevine çağrılan bu büyük isimlerden biridir. 1933-1946 yılları arasında, geleceğin vali ve kaymakamlarına, yerel yönetim, yerel demokrasi ve yerel kamu hizmetleriyle ilgili konularda dersler vermekle kalmamış, aynı zamanda, uzmanlık alanı içine giren konularda, devletin ilgili birimlerine hazırladığı bilimsel yazanaklarla da yön göstermiştir. Öğrencisi olmak şansını elde etmiş olan mülki yönetim amirleri, Ernst Reuter'in, kişisel davranışlarıyla da gerçek bir bilim insanının öğrencileri üzerindeki öğretici etkilerinden övgüyle söz ederler.

* Prof. Dr., SBF Emekli Öğretim Üyesi ve Ernst Reuter İskan ve Şehircilik Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin Eski Müdürü.

Türkiye'nin "ikinci vatani" olduğunu her fırsatta yinelemekten çekinmeyen Reuter'in kişilik özelliklerini, ülkemize, okulumuza ve insanlığa yapmış olduğu hizmetleri dile getiren yazılardan oluşan bir Özel Sayı hazırlanmasına fırsat vermekle, **Mülkiye Dergisi** önemli bir adım atmış oluyor. Mülkiye topluluğuna özgü vefa ve kadirşinaslık gibi öznel sayılabilecek değerleri yansıtan bir simge olmanın ötesinde, Ernst Reuter'den, saygıdeğer bir siyasetçi ve bilim insanı olarak, aradan 60 yıl geçtikten sonra bile, günümüze ışık tutan ne gibi dersler alınabileceğini gösteren yazılara yer verme kararından dolayı Mülkiye Dergisi'ni kutluyorum. Başta oğlu Sayın Edzard Reuter olmak üzere, ricalarımızı lütfen kabul ederek, bu değerli Özel Sayı'ya yazılarıyla katkıda bulunan Türk ve Alman dostlarımıza ve uğraş arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.